

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE · BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 · INFO@GOIJC.ORG · WWW.GOIJC.ORG

Ethics & Ethos
Shmini: Silence is Golden
Rabbi Shmuel Silber
March 19, 2014

*Sponsored by Abe and Sylvia Zelcer for a complete and permanent Refuah Shelaymah from Hashem for
Yitzchak Meyer ben Tzivia*

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסתר חנה זיל בת צבי ופרומה עלקא פייגא בת מאיר ופשא לאה זיל נח בן אברהם ופייגא זיל
MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE תהא נשמתם צרויות בצרור החיים

1. ויקרא פרק י

א וַיִּקְחוּ בְנֵי־אֶהֱרֹן נָדָב וַאֲבִיהוּא אֵישׁ מִחֶתְתּוֹ וַיִּתְּנוּ בָהֶן אֵשׁ וַיִּשְׂימוּ עָלֶיהָ קֹטֶרֶת וַיִּקְרִיבוּ לִפְנֵי יְהוָה אֵשׁ זָרָה אֲשֶׁר לֹא צִוָּה אַתֶּם: ב וַתֵּצֵא אֵשׁ מִלִּפְנֵי יְהוָה וַתֹּאכַל אוֹתָם וַיָּמָתוּ לִפְנֵי יְהוָה: ג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־אֶהֱרֹן הוּא אֲשֶׁר־דִּבֶּר יְהוָה | לֵאמֹר בְּקִרְבֵי אֶקְדֹּשׁ וְעַל־פְּנֵי כָל־הָעָם אֶפְבֹּד וַיִּדַּם אֶהֱרֹן:

1. And Aaron's sons, Nadab and Abihu, each took his pan, put fire in them, and placed incense upon it, and they brought before the Lord foreign fire, which He had not commanded them. 2. And fire went forth from before the Lord and consumed them, and they died before the Lord. 3. Then Moses said to Aaron, "This is what the Lord spoke, [when He said], 'I will be sanctified through those near to Me, and before all the people I will be glorified.'" And Aaron was silent.

Approach #1:2. רבינו בחיי ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ג

וידום אהרן. השתיקה אחת ממשפטי האבלות

3. Covenant & Conversation: Shmini 5769 (Rabbi Jonathan Sacks)

... But despite Moses' words of consolation, 'Aaron remained silent', lost in a grief too deep for words.

Approach #2:4. הכתב והקבלה ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ג

וידום אהרן ... ודומם ענינים לשון סלוק ... וקבול הדבר בפשיטות נמרץ בלי ערעור ופקפוק ... ומזה אמר כאן וידום אהרן מגיד שבחו של אהרן שהיה שותק ברצון גמור שוה בדעתו בלי שום ערעור על המקרה שאירע לו.

Rabbi Yaakov Zvi son of Rabbi Gamliel Mecklenburg was born in Germany, around the year 5545 (1785). In his youth, he studied under the tutelage of Rabbi Akiva Eiger, and later began a career in trade. Not until the 5591 (1831) did he receive his first rabbinic position in Königsberg, Prussia. He passed away in Königsberg in 5625 (1865).

5. משך חכמה ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ג

(ג) הוא אשר דבר ה' לאמר בקרבי אקדש ועל פני כל העם אכבד. פירוש, כי מיתתם היה הכרחי עבור 'שכל האומר הקדוש ברוך הוא ותרן הוא – יותרו מעוהי' (בבא קמא נ, א). דישראל חטאו בעגל ונצלו עדים (שמות לג, ו), והוסר הענן ובטלה כל מעלתם. ואחרי תפילת משה והבאתם זהב למשכן, חזרו ענני כבוד, ושכינה שורה ביניהם, והקימו כהנים ולויים, ואש יצאה מן השמים. אם כן יאמר ישראל: הקדוש ברוך הוא נח לרצות וכרגע חיש קל יתנחם על הרעה והקב"ה ותרן הוא. לכן היה צריך להראות כי לא מחשבותם מחשבות השי"ת, ולהראות בענין קל מאוד אשר ביום חתונתו, והוקמו לכהנים לשרת בבית ה', עבור דבר אחד אשר לא צוה נשרפו לפני ה', ולהראות כמה גדול כחה של עבירה, והקב"ה יחשוב במאזני צדק ומשפט על עון קל. וזה שאמר "בקרובי אקדש" ואז "על פני כל העם אכבד" – אראה כבודי לישראל. אבל לולא זה לא אוכל להראות כבודי לבני ישראל למען לא ידמו כי בן אדם הוא ונושא פשע בלי משפט – חלילה מא – לקי משפט לא יעשה משפט! וכיון שהגיד לו שזה סבה להשראת השכינה בישראל – "וידום אהרן". וזה שאמר "ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ה'", כי בגללם נשרפו עבור חטא העגל ובסבתו.

6. ויקרא פרק ט פסוק ב

ויאמר אל אהרן קח לך עגל בן בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני ה':

2. And he said to Aaron, "Take for yourself a bull calf as a sin offering, and a ram as a burnt offering, [both] unblemished, and bring [them] near before the Lord.

7. רש"י ויקרא פרק ט פסוק ב

(ב) קח לך עגל – להודיע שמכפר לו הקדוש צרוך הוא ע"י עגל זה על מטעה העגל שטעה:

8. ויקרא פרק ט פסוק ז

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה ה':

7. And Moses said to Aaron, "Approach the altar and perform your sin offering and your burnt offering, atoning for yourself and for the people, and perform the people's sacrifice, atoning for them, as the Lord has commanded.

9. רש"י ויקרא פרק ט פסוק ז

(ז) קרב אל המזבח – שכיח אהרן בוש וירח לגשת ...

10. שמות פרק לב פסוק לה

ויגף ה' את העם על אשר עשו את העגל אשר עשה אהרן: ס

35. Then the Lord struck the people with a plague, because they had made the calf that Aaron had made.

11. אור החיים שמות פרשת כי תשא פרק לב פסוק לה

(לה) אשר עשה אהרן. צריך לדעת לאיזה ענין אמר זה, ואולי שהקפיד ה' על שגרמו לאהרן קדוש ה' לחטוא כי חטא אדם גדול לו יהיה כחוט השערה יקפיד ה' עליו למאוד.

Approach #3:

12. עיטורי תורה 53

יידם אהרן... ר' ליפמן מרדומסק, חתנו של בעל "תפארת שלמה" האדמו"ר מרדומסק, בא לקוצק. שאל אותו הרבי מקוצק אם הוא יכול להגיד לו דבר תורה בשם חותנו. אמר ר' ליפמן, חותני אמר: חז"ל מרימים על גס שתיקתו של אהרן על מות נדב ואביתו, ורש"י בשם תורת כהנים מביא שאהרן "קבל שכר על שתיקתו ומה שכר שנתייחד עמו הדבור שנאמרה לו לבדו פרשת שתויי יין", אבל יותר גדול מה שנאמר אצל דוד: "למען יזמרך כבוד ולא ידום" (תהלים ל, י), אפילו בעצמת הצער והכאב, המשיך לומר אל ה' ולא ידום... כן, דבר נפלא – אמר הרבי מקוצק.

13. תהלים פרק ל פסוק יג

למען יזמרך כבוד ולא ידום יקוק אלהי לעולם אודך:

13. So that my soul will sing praises to You and not be silent. O Lord, my God, I will thank You forever.

14. ויקרא פרק י

(ו) ויאמר משה אל אהרן ולאעזר ולאיתמר בניו ראשיכם אל תפרעו ובגדיכם לא תפרמו ולא תמתו ועל כל העדה יקצף ואחיכם כל בית ישראל יבכו את השרפה אשר שרף יקוק: (ז) ומפתח אהל מועד לא תצאו פן תמתו כי שמן משחת יקוק עליכם ויעשו כדבר משה:

6. And Moses said to Aaron and to Eleazar and to Ithamar, his sons, "Do not leave your heads unshorn, and do not rend your garments, so that you shall not die, and lest He be angry with the entire community, but your brothers, the entire house of Israel, shall bewail the conflagration that the Lord has burned. 7. And do not go out of the entrance of the Tent of Meeting, lest you die, because the Lord's anointing oil is upon you." And they did according to Moses' order.

15. ויקרא פרק ט פסוק ז

ויאמר משה אל אהרן קרב אל המזבח ועשה את חטאתך ואת עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יקוק:

7. And Moses said to Aaron, "Approach the altar and perform your sin offering and your burnt offering, atoning for yourself and for the people, and perform the people's sacrifice, atoning for them, as the Lord has commanded.

16. רש"י ויקרא פרק ט פסוק ז

(ז) קרב אל המזבח – ... אמר לו משה למה אתה בוש, לכך נבחרת:

17. מלבי"ם תהלים פרק ל פסוק יג

(יג) למען יזמר כבוד, כדי שהנפש שבי שנקראת בשם כבוד יוכל לזמר, ולא ידום ויפסק ע"י המיתה מן נעים זמרות ישראל, וא"כ אחר שעקר התכלית שבעבורו החיית אותי, היה כדי שאזמר לך לכן גם אני אעשה כן וה' אלהי לעולם אודך:

Approach #4:

18. רמב"ן ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ג

וטעם וידום אהרן – שהיה בוכה בקול, ואז שתק. או כטעם ואל תדום בת עיניך (איכה ב יח):

19. ספורנו ויקרא פרשת שמיני פרק י פסוק ג

(ג) וידום אהרן. שהתנחם בקידוש ה' שנקדש במוותם:

20. מדרש תנחומא (ורשא) פרשת שמיני סימן א

וידום אהרן היה לו הדבר לנחמה

21. מדרש אגדה (בובר) ויקרא פרשת שמיני פרק י סימן ג

[ג] ויאמר משה אל אהרן הוא אשר דבר ה' לאמור בקרבי אקדש וגו' וידום אהרן. כיון שראה משה את אהרן עומד ותוהה, אמר אוי לי שכך היא עבירה בידי וביד בני, נכנס משה אצלו והיה מפייסו, אמר לו אחי זה מסיני נאמר לי שעתידי הקדוש ברוך הוא לקדש את הבית הזה, ובאדם גדול אני מקדשו, והייתי אומר או בי או בך הבית הזה מתקדש, ועכשיו נמצאו שני בניך גדולים ממני וממך, כיון ששמע אהרן מיד שתק, שנאמר וידום אהרן:

22. תלמוד בבלי מסכת זבחים דף קטו עמוד ב

דכתיב: ונועדתי שמה לבני ישראל ונקדש בכבודי, אל תקרי בכבודי אלא במכובדיי, דבר זה אמר הקדוש ברוך הוא למשה ולא ידעו עד שמתו בני אהרן, כיון שמתו בני אהרן, אמר לו: אהרן אחי, לא מתו בניך אלא להקדיש שמו של הקדוש ברוך הוא, כיון שידע אהרן שבניו ידועי מקום הן, שתק וקבל שכר, שנאמר: וידום אהרן.

23. תלמוד בבלי מסכת מנחות דף כט עמוד ב

אמר רב יהודה אמר רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבש"ע, מי מעכב על ירך? אמר לו: אדם אחד יש שעתידי להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, שעתידי לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. אמר לפניו: רבש"ע, הראהו לי, אמר לו: חזור לאחורך. הלך וישב בסוף שמונה שורות, ולא היה יודע מה הן אומרים, תשש כחו; כיון שהגיע לדבר אחד, אמרו לו תלמידיו: רבי, מנין לך? אמר להן: הלכה למשה מסיני, נתיישבה דעתו. חזר ובא לפני הקדוש ברוך הוא, אמר לפניו: רבוננו של עולם, יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה ע"י? אמר לו: שתוק, כך עלה במחשבה לפני. אמר לפניו: רבוננו של עולם, הראיתני תורתו, הראני שכרו, אמר לו: חזור [לאחורך]. חזר לאחוריו, ראה ששוקלין בשרו במקולין, אמר לפניו: רבש"ע, זו תורה וזו שכרה? א"ל: שתוק, כך עלה במחשבה לפני ...